

پیشنهاد ایران به 5+1 برای مشارکت در بازطراحی راکتور اراک

دکتر صالحی رئیس سازمان انرژی اتمی در گفتگو با اطلاعات اعلام کرد...

دکتر صالحی رئیس سازمان انرژی اتمی در گفتگو با اطلاعات اعلام کرد پیشنهاد ایران به 5+1 برای مشارکت در بازطراحی راکتور اراک

سرویس سیاسی - اجتماعی: رئیس سازمان انرژی اتمی اعلام کرد: ایران آمادگیش را برای تجدیدنظر در طراحی قلب راکتور اراک برای رفع نگرانی‌های غرب اعلام کرده است.

دکتر علی‌اکبر صالحی، معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان انرژی اتمی در گفتگوی اختصاصی با روزنامه اطلاعات در این باره افزود: از یکی دو ماه پیش غربی‌ها خیلی اصرار داشتند که راکتور آب‌سنگین اراک می‌تواند امکان گریز ایران را به سمت فعالیت‌های غیرصلح‌آمیز فراهم کند. لذا ما که دیدیم آن‌ها دارند جوسازی می‌کنند و با توجه به این که هنوز 15، 16 درصد کار پروژه راکتور آب‌سنگین اراک که شامل کارهای اساسی است، باقی‌مانده اعلام کردیم که حاضریم برای رفع نگرانی آن‌ها در طراحی قلب راکتور اراک تجدیدنظر کنیم.

وی خاطرنشان کرد: هرچند ما اعتقادی به نگرانی‌های آن‌ها نداریم ولی گفتیم این بار به نفع آن‌ها شک کنیم که این پیشنهاد توسط مذاکره‌کنندگان ما به آن‌ها عرضه و با استقبال مواجه شد.

صالحی با بیان این که آمریکا، چین و روسیه پیشنهادهای خود را برای چگونگی بازطراحی قلب راکتور اراک ارائه می‌دهند، گفت: با بچه‌های خودمان روی انواع سناریوها کار کردیم تا ببینیم چه سناریویی را می‌توانیم انتخاب کنیم تا رفع نگرانی شود.

رئیس سازمان انرژی اتمی با بیان این که ارائه این پیشنهاد نشانه‌ای از حسن نیت، اقتدار و توانمندی علمی و هوشیاری سیاسی مسئولان کشور است، گفت: تمامی تلاش ایران این است که حقوق خود و در واقع حقوق ملت را حفظ کند زیرا هیچ حکومت و دولتی نمی‌تواند حقوق ملتش را زایل کند.

وی تصریح کرد: به عنوان مدیران اجرایی کشور آمادگی داریم با شیوه‌های صحیح و درست نگرانی‌های غرب را رفع کنیم.

رئیس سازمان انرژی اتمی ایران در بخش دیگری از این گفتگو در پاسخ به این پرسش که مبنای رویکرد جدید ایران در به نتیجه رساندن مذاکرات هسته‌ای با توجه به دو محور کار با آژانس و گفتگوی جدي و اساسی با 5+1 چه بوده است، با اشاره به این که فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای ایران اساساً مرتبط با نظام و حاکمیت است، گفت: دولت‌ها می‌آیند و می‌روند و هر دولت سلیقه خود را دارد ولی موضوع چون حساس و مهم است از ابتدای پیدایش بحران تصنعی که غربی‌ها آن را ایجاد کردند، نظام عهده‌دار این پرونده شد.

وی افزود: البته هر دولتی در زمان خود بخش مهمی از این حاکمیت است و دولت‌ها بنا به ذوق و سلیقه و رویکرد خود، اثر خود را دارند هر چند بحث حاکمیتی است ولی چون مجری دولت‌ها هستند در پیشبرد امر ذوق و سلیقه و رویکرد دولت‌ها در گفتمان با غرب بی‌تأثیر نیست.

صالحی با اشاره به این که مرور موضوع هسته‌ای در 12 سال گذشته نشان می‌دهد که ایران همواره در موضع‌گیری‌ها، پاسخ‌ها و استدلال‌هایش يك رویه سازگاری را در پیش گرفته است و هیچگاه تناقض و خلاف در این موضع‌گیری‌ها دیده نمی‌شود، گفت: همه این‌ها به این دلیل است که فعالیت‌های ایران از اساس صلح‌آمیز بوده و ما ریگی به کفش نداریم.

رئیس سازمان انرژی اتمی با اشاره به این که رویکرد دولت دکتر روحانی مبتنی بر تدبیر است که مقداری غلظت تدبیر را برای پیشبرد موضوع هسته‌ای بیشتر کرده‌ایم، به پیشینه رئیس جمهوری و وزیر خارجه در موضوع پرونده هسته‌ای اشاره کرد و گفت: دکتر روحانی از کسانی است که از ابتدا با موضوع هسته‌ای مرتبط بوده و اشراف کامل بر آن دارد. وزیر امور خارجه هم کم و بیش از ابتدا در جریان کار بوده است و در واقع مجموعه‌ای عهده‌دار کار هستند که بیگانه با پیشینه موضوع هسته‌ای

نیستند و رویکرد آن‌ها این است که با رفع نگرانی‌های طرف مقابل و حفظ حقوق ما سعی کنند برون‌رفتی برای این مسأله بیابند.

به گفته صالحی این رویکرد تا به حال خوب پیش رفته، البته انتقادهایی هم به آن بوده است که باید میان انتقادهای خودی که کاستی‌ها را گوشزد می‌کنند با سخنان دیگرانی که از خارج سخن می‌گویند و خیرخواه ما نیستند، تفاوت قائل شد.

وی افزود: باید نسبت به انتقادهای درونی و خانوادگی سعه‌صدر نشان بدهیم که در این بعد هم امور به نحو خوبی دارد پیش می‌رود و روز به روز بهتر می‌شود و با گذشت زمان انتقادات جاف‌تر می‌شود و اختلاف نظرها کم می‌شود.

رئیس سازمان انرژی اتمی تصریح کرد: نباید غافل شد که وارد یک مرحله بسیار حساسی شده‌ایم و آن مرحله نوشتن جزئیات نقشه راه است. به قول غربی‌ها می‌گویند «شیطان در جزئیات نهفته است!»

وی تأکید کرد: باید با حفظ انسجام داخلی و ترجیح منافع ملی به منافع سیاسی یا گروهی، با وحدت نظر و تذکرات متقابل تمامی نهادها و افراد با نفوذ به یکدیگر کمک کنیم.

وی با اشاره به این که بسیاری از اصحاب رسانه به علت این که مدت‌ها قلم زده‌اند در این زمینه، خود به مرجع و صاحب‌نظر تبدیل شده‌اند، گفت: این افراد می‌توانند به ایجاد یک فضای منسجم و تلطیف شده، ضمن حفظ اصل تذکر و انتقاد صحیح، کمک کنند.

صالحی تصریح کرد: هرگونه انشقاق و اختلافی سبب می‌شود که طرف مقابل از این تفکیک استفاده و زیاده‌خواهی کند.

رئیس سازمان انرژی اتمی در پاسخ به پرسشی در این باره که با توجه به فضای بهتری که پس از توافق ژنو ایجاد شده است، آیا این فضای بهتر می‌تواند در مذاکره با آژانس هم اثرگذار باشد، گفت: خوشبختانه در شش ماه گذشته دو جلسه با مسئولین آژانس در ایران داشتیم که در جلسه اول با آقای آمانو که به ایران سفر کرده بود در دو تفاهم‌نامه سه ماهه به پرسش‌هایی که طرح شده بود، پاسخ گفتیم. وی افزود: در تفاهم‌نامه نخست شش موضوع مطرح بود که در فاصله سه ماه با آقای آمانو به آن رسیدگی شد که در گزارش فصلی آژانس، مثبت ارزیابی شد. به گفته صالحی در تفاهم‌نامه سه ماهه دیگری هم به چند پرسش از میان سؤال‌های آژانس پاسخ گفته شد و یکی دو مورد باقی ماند که تا پیش از سه ماه پاسخ گفته می‌شود.

وی بازدید از گچین، آب سنگین اراک و غنی‌سازی با لیزر را از موارد مورد پرسش در تفاهم‌نامه نخست و ای‌بی‌دبلیو و انفجار چاشنی‌های هم‌زمان را از موارد مورد پرسش در تفاهم‌نامه دوم ذکر کرد.

دکتر صالحی با بیان این که روابط ما با آژانس معقول و متعارف است، گفت: البته آنها دیگر پرسش هسته‌ای ندارند بلکه بحث آنها اکنون روی مطالعات ادعایی است که عده‌ای گفته‌اند در ایران فعالیت‌هایی در جهت انفجارهای هسته‌ای و ساخت کلاهک هسته‌ای شده است که ربطی به موضوع هسته‌ای ندارد.

وی افزود: هسته‌ای یک تعریف دارد. طبق پادمان هر جا مواد هسته‌ای رد و بدل شود، می‌شود هسته‌ای ولی مثلاً کار روی موشک یا موتور هواپیما هسته‌ای نیست و اینها در واقع یک نوع بهانه جویی است.

صالحی به اصرار آژانس برای بازدید مجدد از پارچین اشاره کرد و گفت: ما می‌گوییم بازرسان آژانس قبلاً دوبار از پارچین بازدید کرده و نمونه‌برداری کرده‌اند و بیلان سفید داده‌اند، چرا هر از چندگاهی می‌خواهند آنجا را که یک مرکز صنعتی است بازدید کنند. یا معدن گچین یا کارخانه آب سنگین که قبلاً بازدید شده‌اند.

وی تصریح کرد: این خارج از تفاهم‌نامه پادمانی است و اگر تمکین کردیم به خاطر تلطیف فضا بود و ما می‌خواستیم حسن نیت خود را به آژانس نشان دهیم و کسانی را که همیشه مشکوک هستند، هدایت کنیم.

رئیس سازمان انرژی اتمی تأکید کرد: تلاش ما این است که با آژانس تعامل خوبی داشته باشیم زیرا ما آژانس را تنها مرجع ذی‌صلاح تایید کننده فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای اعضا می‌دانیم و هیچ مرجع دیگری را به عنوان قاضی بین‌المللی قبول نداریم.

وی در عین حال تصریح کرد: ولی تعامل ما باید در چارچوب مقررات و تفاهم‌نامه‌ها و معاهده‌های مشخص باشد. مگر زمانی

که پروتکل الحاقی به تایید مجلس برسد که در آن صورت دست آژانس در بازرسی‌ها بازتر می‌شود که این امر هم به آینده موکول است.

صالحی با بیان این که دو تفاهم‌نامه مذکور می‌توانند به اندازه پروتکل الحاقی به اعتمادسازی کمک کنند، افزود: در شش، هفت ماه گذشته بدون تایید پروتکل الحاقی توسط مجلس بخش‌هایی از آن را داریم اجرا می‌کنیم که نشانه حسن نیت و شفاف‌سازی کشور است.

وی گفت: مردم بدانند مسئولین نظام و دولت هیچگاه به دنبال لجابت نبوده بلکه خواسته‌اند اتمام حجت کنند و بهانه را از طرف مقابل بگیرند البته با حفظ حقوق و ملزم بودن به تعهدات.

وی افزود: ما نه اهل لجابت هستیم و نه به خود مشکوک، ایران کشوری تمدن‌ساز و ما ملتی متمدن هستیم که فکر می‌کنیم همه مسائل را می‌توان از طریق گفت‌وگو حل و فصل کرد به شرطی که نیت صادق باشد.

رئیس سازمان انرژی اتمی با بیان این که ما هیچگاه به دنبال تقابل نبوده‌ایم و همواره پیام تعامل را رسانده‌ایم، گفت: ولی این به این مفهوم نیست که از بدترین شرایط غافل باشیم زیرا یک ملت هوشیار همواره خود را برای بدترین شرایط آماده نگه می‌دارد. البته این به معنی استقبال از بدترین شرایط نیست.

وی افزود: به طرف مقابل متذکر می‌شوم که ملت ایران یک ملت هوشیار و بیدار است. بدانند و از فرصت پیش‌آمده استفاده کنند.

امیدوارم اشتباه را فوق اشتباه نکنند. اشتباهاتی که خیلی جاها از جمله در کشور ما داشتند مانند راه انداختن جنگ تحمیلی.

به گفته صالحی در 34، پنج سال گذشته انواع فشارها را به ایران آوردند که اگر بخش کوچکی از آن را به کشور دیگری می‌آوردند، متلاشی می‌شد، همانطور که می‌بینید در اطراف ما چه خبر است.

وی با بیان این که هر چه به ایران بیشتر فشار وارد شود مستحکم‌تر و قوی‌تر و منسجم‌تر می‌شود، گفت: علت این امر هم وجود یک نظام جدید حکومتی است که انقلاب موجب پیدایش آن شد. یک شیوه جدید حکمرانی که تحت چتر ولایت است و این ولایت ضامن تمامیت ارضی، استقلال سیاسی، حفظ منافع ملی و انسجام داخلی بوده است. که همه اینها را مدیون این شیوه جدید حکومتی هستیم.

صالحی افزود: در غیر این صورت تاکنون متلاشی شده بودیم و یا مانند کشورهای مجاور به علت فقدان ولایت پا در هوا معلق بودیم. رئیس سازمان انرژی اتمی در پاسخ به این پرسش که ممکن است از این پس آژانس به سمت کار فنی و تخصصی برود و کار سیاسی انجام ندهد، گفت: رویه‌ای که آژانس در پیش گرفته و تعاملی که از طرف ما با آژانس در حال انجام است ما را به آینده بهتر امیدوار کرده است.

به گفته وی هم آژانس دارد معقولانه‌تر عمل می‌کند و هم ما در جاهایی که ضرورتاً حساسیت زیاد نبوده، زیاد حساسیت نشان نداده‌ایم. مگر مواردی مانند پارچین که ما توجیه نشده‌ایم که چرا می‌خواهند پس از دو بار بازدید، باز هم بازدید کنند. اینجا دیگر آژانس باید استدلال کند. ما نمی‌توانیم به هر درخواست آنان جواب دهیم.

دکتر صالحی در پاسخ به این پرسش که چقدر امیدوار هستید پرونده ایران از شورای امنیت به شورای حکام بازگردد، گفت: یک بار 10 سال پیش در مصاحبه‌ای گفتم موضوع جمهوری اسلامی ایران نه به شیوه کره شمالی پیش می‌رود و نه به شیوه لیبی. چون ما امکانات بالقوه و توانمندی‌های ذاتی خود را می‌شناسیم و به درستی و راستی راه خود ایمان و باور داریم.

رئیس سازمان انرژی اتمی در پاسخ به این پرسش که باتوجه به سیاست توسعه و گسترش نیروگاه‌های هسته‌ای چه برنامه‌ای برای تأمین امنیت این تأسیسات دارید، گفت: به طور کلی نیروگاه‌های هسته‌ای، سازندگان و مشتریان آنها همگی به دنبال نیروگاه ایمن هستند و هیچ کشوری نمی‌خواهد نیروگاهی بسازد که ایمن نباشد زیرا پیش از نگرانی برای خارج از مرزها، موضوع نگرانی برای داخل مرزها و امنیت مردم مهم است.

وی ضمن تأکید بر این که همه دولت‌ها موظف هستند نسبت به حفظ ایمنی این فناوری اقدام کنند، گفت: ما کار بدیعی انجام دادیم. زمانی که نیروگاه بوشهر ساخته می‌شد ما خود آژانس را هم مشارکت دادیم یعنی نه تنها نظام ایمنی کشور

متکفل این امر بود بلکه در کنار آن آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و کارشناسان آن نسبت به بهترین استانداردهای ایمنی به ما مشورت می‌دادند و متخصصین روسی هم که سازنده بودند حضور داشتند. یعنی بحث ایمنی از سه رکن تشکیل شده بود که استثناء بود.

وی تأکید کرد: بوشهر یکی از ایمن‌ترین نیروگاه‌های جهان است و یکی از پیشرفته‌ترین راکتورهاست.

به گفته صالحی نیروگاه‌های جدیدی که در آینده خواهیم ساخت قطعاً پیشرفته‌تر خواهد بود چون علم و تکنولوژی جلو می‌رود. ولی نیروگاه بوشهر هم از ایمن‌ترین نیروگاه‌هاست چه از نظر زلزله و چه از نظر تعدد مراحل احتیاطی که مثلاً اگر یک تجهیزاتی از کار افتاد تجهیزات دیگری باشد. اگر یک مدار از کار افتاد، مدار دیگری باشد و یا دفاع در عمق. اگر داده‌هایی را در اتاق کنترل‌تان می‌گیرید و برای این داده‌ها در مسیر رسیدن اتفاقی بیفتد، در جاهای دیگر آن را سنجش می‌کند. همه احتیاط‌ها به کار رفته.

رئیس سازمان انرژی اتمی گفت: این اطمینان را به مردم عزیز می‌دهیم که می‌شود گفت این راکتور ایمن ذاتی است یعنی اگر اتفاقی بیفتد خودش خودش را کنترل می‌کند.

وی افزود: البته راکتورهای آتی باتوجه به این‌که علم روز و تجربه ما بیشتر خواهد بود از ایمنی بیشتری برخوردار خواهد بود و این طبیعی است.

صالحی با اشاره بر برخی نگرانی‌ها در این باره از طرف کشورهای همسایه، گفت: دو روستا در اطراف نیروگاه بوشهر است، آیا ما نسبت به ایمنی مردم خودمان بی‌تفاوت هستیم؟

وی به وقوع سونامی در ژاپن اشاره کرد و با بیان این‌که ژاپنی‌ها هم پیش‌بینی‌های لازم را کرده بودند، گفت: ولی اتفاقی که افتاد خارج از تصور بود و کارش نمی‌شد کرد والا طراحی‌های آنها خوب بود.

وی در عین حال یادآور شد که در خلیج فارس سونامی اتفاق نمی‌افتد زیرا عمق خلیج فارس خیلی کم است. دکتر صالحی گفت: فناوری هسته‌ای مردمی‌ترین فناوری ایرانیان است که واقعاً عبارت زیبایی است، این فناوری که این همه فشار را به ملت وارد کرده است، آن هم فشاری که واقعاً می‌شود گفت ناعادلانه و غیرمنصفانه بوده است.

وی در ادامه افزود: یعنی بی‌هیچ دلیلی این فشار را وارد کرده‌اند خوب آن‌ها می‌خواستند بهانه‌های سیاسی را در یک قالب بریزند و قالب هسته‌ای را اتخاذ کردند اما عداوت (دشمن) شود سبب خیر.

دکتر صالحی ادامه داد: یک برنامه مجلس دارد و یک برنامه هم اصلاً از قبل از انقلاب بوده است که به توصیه خود آمریکایی‌ها بوده است. وی توضیح داد: در آن زمان می‌گفتند ایران 20 هزار مگاوات برق هسته‌ای داشته باشد که حالا به دلایلی که در آن زمان استدلال می‌شده است که الان هم ما بر روی آن بحث کرده‌ایم 20 هزار مگاوات کم‌اکان این توصیه موکد مجلس هم هست. وی ادامه داد: ما یک شورای عالی انرژی کشور داریم، شورای انرژی اتمی داریم که در آنجا هم این مصوبه هست. البته این 20 هزار مگاوات را در یک برهه بلند مدت می‌بینیم چون که هم هزینه آن سنگین است و هم این‌که ما نمی‌خواهیم خیلی سریع چیزی را بسازیم. این چشم انداز به 20 هزار مگاوات مثلاً ممکن است بیش از 20 باشد.

رئیس سازمان انرژی اتمی افزود: ما یک برنامه میان مدت داریم که طبق قراردادی که 1992 با روس‌ها امضاء کرده ایم قرار شده بود که به غیر از بوشهر فعلی چنانچه که ایران درخواست کند چهار نیروگاه هسته‌ای دیگر هم دایر کنیم. هم اکنون این پروتکل را احیاء می‌کنیم. الان با روس‌ها در حال مذاکره هستیم و به خوبی هم این مذاکرات جلو رفته است و اگر بخواهیم، چهار نیروگاه هسته‌ای دیگر را هم شروع می‌کنیم که انشالله کلنگ اول را امسال می‌زنیم و بعد به فاصله دو سال به دو سال کلنگ‌های بعدی را می‌زنیم و تاجایی که ممکن است این‌ها را بومی سازی می‌کنیم. وی در پایان گفت ماه آینده دو تا خبر خوب در اردیبهشت ان شاء الله خواهیم داشت. اول سامانه پرتودهی را در آذربایجان شرقی بناب افتتاح خواهیم کرد که یک تحویلی برای تولیدات کشاورزی آن منطقه است تا تولیدات کشاورزی از میان نرود و تکثیر این سامانه‌های پرتو دهی را در جاهای دیگر کشور هم داریم. یکی دیگر هم یک پروژه بسیار ارزشمندی است که ما برای وزارت بهداشت در حال انجام دادن هستیم که در آنجا هم سانتریفیوژ آن‌ها که برای داروسازی و سرم سازی دچار مشکلاتی است ان شاء الله در حال حل شدن است.